

Таємниця
сьомого вагону

Тренінг з радіаційної
безпеки

Про дитячий
відпочинок

20 листопада 2020
№21 (1491)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

СВЯП-2

Перший пенал
завантажено!

Перша партія відпрацьованого ядерного палива встановлена на столітнє зберігання

18 листопада Чорнобильська АЕС перейшла на якісно новий рівень поводження з відпрацьованим ядерним паливом: в новому сховищі (СВЯП-2) розміщено на столітнє зберігання перший двостінний екранований пенал (ДСЕП), завантажений 93 збірками відпрацьованого палива.

Дані роботи виконано персоналом ЧАЕС за спостереження фахівців МАГАТЕ, Держатомрегулювання України та компанії Холтек.

Про це повідомив виконувач обов'язків генерального директора ДСП ЧАЕС Володимир Песков під час імпровізованого брифінгу на майданчику СВЯП-2.

Заступник Голови Державного агентства України з управління зоною відчуження Максим Шевчук подякував міжнародним партнерам, які є донорами Рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції та розвитку, за фінансову підтримку України під час зняття ЧАЕС з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. Також він побажав Чорнобильській станції успішного та безпечного проведення «гарячих» випробувань і подальшої експлуатації СВЯП-2.

Історія питання

20 грудня 1995 року було укладено «Меморандум про взаєморозуміння між представниками країн Великої Сімки, Комісією Європейських Співтовариств та урядом України про закриття Чорнобильської АЕС».

12 листопада 1996 року на основі вищезгаданого Меморандуму підписано «Угоду про безоплатну позику (Проект з підвищення ядерної безпеки на

Чорнобильській АЕС)» між Європейським банком реконструкції та розвитку, Урядом України та Чорнобильською АЕС. Основна мета угоди — фінансування будівництва об'єктів, що призначені для виведення з експлуатації Чорнобильської АЕС, зокрема і СВЯП-2.

7 липня 1999 року було укладено контракт між Національною атомною енергогенеруючою компанією «Енергоатом» та консорціумом Framatome ANP (Франція) на проектування та будівництво СВЯП-2. Однак, виконання контракту з дотриманням усіх вимог безпеки України виявилось для підрядника неможливим, і 1 квітня 2007 року угоду було розірвано.

17 вересня 2007 року для завершення будівництва СВЯП-2 укладено договір з новим підрядником — компанією Holtec International (США). Роботи на майданчику розпочалися 3 жовтня того ж року.

У період з травня 2017 року по серпень 2019 успішно проведено перевірку роботи усього обладнання СВЯП-2 та проведено «холодні випробування» — проходження усього циклу робіт на СВЯП-2 з імітаторами ВТВЗ.

10 січня 2020 року ЧАЕС отримала сертифікат Державної архітектурно-будівельної інспекції України, який підтвердив готовність СВЯП-2 до експлуатації.

7 вересня 2020 року ЧАЕС отримала окремий дозвіл на введення в експлуатацію СВЯП-2, що відкрило дорогу проведенню «гарячих випробувань» — перевірки роботи об'єкта з реальним радіоактивним відпрацьованим паливом.

Володимир Песков підкреслив, що незважаючи на складну епідемічну ситуацію в світі і в Україні, викликану поширенням коронавірусу COVID-19, 10 вересня 2020 року ДСП ЧАЕС розпочало «гарячі випробування» СВЯП-2 з відпрацьованими тепловидільними збірками (ВТВЗ).

В процесі виконання робіт проводився постійний контроль якості герметизуючих зварних з'єднань шляхом візуального контролю і капілярного контролю зварних швів.

Після заповнення ДСЕП гелієм також було виконано контроль герметичності внутрішньої і зовнішньої обичайок ДСЕП.

Сьогоднішня подія впевнено свідчить, що процес поводження з відпрацьованим ядерним паливом в Україні може відповідати найсуворішим сучасним вимогам МАГАТЄ і гарантувати екологічну безпеку територій, на яких відбувається.

Станом на 21 жовтня 2020 року із старого сховища до СВЯП-2 перевезено 93 збірки. Вони були успішно розділені на паливні пучки, які встановили в паливні патрони і розмістили в ДСЕП.

Після цього, відповідно до технології поводження з відпрацьованим ядерним паливом на СВЯП-2, в першій половині листопада персоналом ЧАЕС було виконано герметизацію ДСЕП: заварювання внутрішньої кришки, газову і вакуумну осушку, заповнення пеналу гелієм, герметизацію внутрішньої кришки, заварювання зовнішньої кришки, заповнення простору між оболонками ДСЕП гелієм та герметизація зовнішньої кришки пеналу.

Тренінг з радіаційної безпеки для спеціалістів із США

З 19 по 23 жовтня на Чорнобильській АЕС та у зоні відчуження пройшов тренінг з підвищення кваліфікації з радіаційної безпеки для спеціалістів із Сполучених Штатів Америки.

Програма організована Цехом радіаційної безпеки ЧАЕС, Фондом Чистого Майбутнього (США) та компанією Technical Resources Group (США).

Тренінг спрямований на застосування знань та досвіду спеціалістів Чорнобильської АЕС у польових умовах. Американські спеціалісти мали змогу пліч-о-пліч працювати з персоналом станції та у реальних умовах застосувати знання та навички з радіаційної безпеки.

Підсумок тренінгу підбили заступник директора технічного з безпеки Олександр Новіков та співорганізатор тренінгу зі сторони США Лукас Хіксон.

О.Новіков: — Чорнобильський майданчик має унікальну можливість продемонструвати різноманітні види випромінювання у різноманітних локаціях з різноманітним рівнем активності. Усе це знаходиться у дуже компактній формі, тобто немає потреби у довгих і складних пересуваннях. Це дає можливість учасникам тренінгу отримати більш ніж унікальний досвід на унікальних об'єктах.

Керуючись цим, ми проводимо вже другий тренінг для спеціалістів з різноманітних установок Сполучених Штатів Америки для того, щоб вони отримали навички проведення вимірювань і радіаційного моніторингу в умовах аварійного стану майданчика. Те, що для нас уже вважається як норма, ними це розцінюється як аварійна ситуація.

Можливість поділитися унікальним досвідом роботи у таких умовах стала причиною того, що вже вдруге проводиться подібний тренінг для американських спеціалістів і щоразу, поряд з отриманням

певних професійних навичок, ми спостерігаємо дуже насичену емоційну хвилю. Люди з іншого боку океану починають розуміти, як непросто виконувати функції з підтримки енергоблоків у безпечному стані, проводити роботи з перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему та вести роботу зі зняття з експлуатації нашого майданчика.

Л.Хіксон: — Заняття в польових умовах призначені для того, щоб навчити учасників тренінгу необхідним принципам і належній поведінці, які будуть зберігати їх у безпеці в умовах радіаційного забруднення.

До складу розробленої програми входить навчання принципам «чистої лінії», «першого входу», дії груп радіаційної розвідки і все це з обов'язковим забезпеченням дозиметричного контролю наших учасників.

Кожна наступна вправа доповнює дані, отримані у попередній. Отже, до закінчення навчального курсу, незалежно від того, де вони працюють, у приміщенні або зовні, учасники тренінгу повинні розуміти, яким чином використовувати своє обладнання, щоб убезпечити свою команду, а також зібрати корисну інформацію про забруднення на відведеній території.

ПРОЕКТИ

О.Новіков: —Я сподіваюся, що пандемія не створить непереборних бар'єрів для проведення подальших тренінгів на майданчику станції.

Ми хочемо доповнити нову програму несподіваним фактором — коли група проводила виміри і знаходила певні цікаві з їх точки зору значення, оскільки це все здійснювалося з допомогою польових приладів, ми хотіли б зараз проводити точний аналіз з використанням спектрометричних, мас-спектрометричних методів, щоб уточнити, пояснити і зрозуміти природу таких значень.

Мені здається, це буде корисно і нашим спеціалістам — розуміти, що аномалії, якісь показники, виявлені польовими

вдяки участі двох лідерів.

Це, звичайно ж, Лукас Хікосон, який взяв на себе більшість організаторських обов'язків. Завдяки його зусиллям ці тренінги стали реальністю. З нашого боку це Леонід Яковенко — начальник цеху радіаційної безпеки.

Хочу висловити цим двом людям свою подяку і це вкотре показує, що не дивлячись на розбіжності у матеріальному плані, у досвіді чи інших питаннях, коли існує спільне важливе завдання люди різних національностей та з різних держав можуть їх успішно вирішувати.

приладами, можуть бути досліджені більш точними методами, складнішими методами для розуміння природи таких джерел, як з ними поводитися — це теж така сторона взаємного збагачення під час проведення подібних тренінгів.

Сподіваюся, що наші спеціалісти відвідають майданчики на території Сполучених Штатів Америки, щоб зрозуміти, як там проводяться вимірювання та почерпнуть для себе нові можливості контролю радіаційної обстановки.

Будь-який захід, який проводиться не залежно від місця та організатора, не може бути успішним, якщо не існує лідерів, які забезпечать проведення таких заходів. Успіх наших тренінгів було досягнуто за-

Дитячий відпочинок-2020: нові маршрути, незабутні враження

Пандемічні події 2020 року зламали звичний хід справ у всіх сферах соціального життя. Не став в цьому винятком і дитячий відпочинок. Тому я, як заступник голови комісії з оздоровлення та медичного обслуговування ППО ЧАЕС, хочу підвести підсумок літнього оздоровлення дітей робітників ДСП ЧАЕС, яке теж було нестандартним.

І батьки, і члени профкому ППО ЧАЕС з нетерпінням чекали на початок сезону відпочинку дітей, а він цілком залежав від епідемічної ситуації в країні. В режимі очікування пройшли перші два літніх місяці.

Стартом кампанії щодо колективного оздоровлення малечі стало відповідне рішення головного санітарного лікаря України. Рахунок йшов майже на дні – чи встигнемо відправити на відпочинок дітей? Адже потрібно було оперативно вирішити цілу низку питань: оповістити та опитати батьків-робітників ДСП ЧАЕС, обрати заклад, який в умовах адаптивного карантину був готовий до приймання відпочиваючих, обрати та замовити послугу транспортування, домовитися з медичним працівником, який би поїхав з

групою дітей, вирішити питання з супроводжуючими особами та інше.

У якийсь час на початку серпня профком ППО ЧАЕС перетворився на оперативний штаб: було проведено підготовчу роботу нашою профільною комісією щодо умов приймання і розміщення дітей на відпочинок, виконано розсилку повідомлень елек-

тронною поштою всім робітникам підприємства, було проведено безліч телефонних розмов з адміністрацією таборів, перевізниками, опрацьовано проекти договорів...

А вже 10 серпня відбулося засідання профкому, на якому і було прийнято остаточне рішення щодо дитячого відпочинку-2020. На жаль, цього літа діти не змогли поїхати до ДОЦ «Червоні вітрила» (м. Скадовськ, Херсонська обл.), тому що цей заклад не зміг надати послуги вихователів. Не був готовий для приймання дитлахів у серпні і позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Шаяни» (с. Ракош, Закарпатська обл.).

Повністю відповідав всім необхідним вимогам щодо відпочинку дітей оздоровчий комплекс «Водограй» (сmt. Чинадієво, Закарпатська обл.). В цей табір діти робітників ДСП ЧАЕС поїхали вперше.

Транспортування дітей відбувалося не залізничним транспортом, а автобусом. Були у цього варіанту як плюси (мінімальні контакти з сторонніми особами під час подорожі), так і мінуси (довга тривалість – біля 15 годин).

ЦІКАВО

Нагадаю, що залізничним транспортом не можна було скористатися, оскільки до дня від'їзду не були остаточно відомі списки дітей та супроводжуючих. При тому замовлення та придбання залізничних квитків для групи дітей має свої правила та

територія. У таборі сім корпусів (ми жили в останньому), дванадцять альтанок, танцювальна зала, їдальня, велика та маленька сцени, росте багато дерев, а ще по території протікає гірська річечка. Тут живуть білочки, за якими було весело спостерігати і го-

регляд фільмів, дискотеки), тому сумувати не доводилось. Останній, прощальний вечір був особливим, з ватрою і танцями. При нагоді, я повернусь у «Водограй» ще». (Настя Зайцева, 14 років)

«Я первый раз в своей жизни отдыхала в лагере. В Водограе были очень хорошие наставники, Максим и Вика. Целый день мы были заняты, ходили на речку и в походы. Также один раз мы были на ярмарке и купили много сладостей. По вечерам у нас была «Свечка», где мы рассказывали о всём хорошем и плохом, что случилось за день. В следующем году я обязательно приеду в Водограй» (Аріна Єгоренко, 10 років).

«Літом я відвідувала табір Водограй. В цьому таборі дуже гарна природа, свіже повітря, красиві види. Кожен день ми ходили в походи та розважались, ходили до гірської річки. У мене з'явилося дуже багато друзів, наші вожаті теж стали нам кращими друзями. Там офігезно смачно готують. Наступним літом я з задоволенням поїду до Водограю ще раз». (Оля Мацегора, 11 років).

Хочу подякувати профактиву та членам профкому ППО ЧАЕС за допомогу в організації дитячого відпочинку. Не дивлячись на всілякі перешкоди, будемо готуватися до наступного сезону!

Єгоренко Оксана

особливості. Нарешті, 15 серпня до оздоровчого комплексу «Водограй» поїхали 28 дітей у віці від 8 до 15 років, супроводжуючий та медичний працівник, який знаходився на території табору всі 14 днів.

І ось зараз, коли вже на дворі осінь, діти поділилися своїми враженнями від відпочинку та нового табору: «Літо скінчилось і вже йде другий місяць навчання у школі, а я й досі із задоволенням згадую мою поїздку до табору «Водограй».

Літом в горах я була вперше. Добиралася туди ми досить довго, близько 15-16 годин, до того ж, ще й автобусом. Я, зазвичай, погано почуваюсь в таких подорожах, проте цього разу доїхала легко. Мабуть допомогло очікування чогось неймовірно цікавого і мої очікування виправдалися.

До табору ми приїхали якраз на вечерю, після якої нас розселили в комфортні номери і почалося наше знайомство з наставниками та розпорядком. А потім було ще вечірнє шоу та дискотека. Спати лягли ми пізно, були дуже втомлені, але задоволені. Кожен день приносив нам нові враження. Насамперед мені сподобалась

дувати. Майже щодня ми ходили в невеличкі походи. Це виявилось не так вже і легко.

Постійні підйоми вгору та спуски вниз потребували багато сил, але отримані враження приносили задоволення. Дуже сподобались підйоми зі спорядженням, хоча це не перший мій досвід. Вечори у нас були насичені різними заходами (конкурси, шоу, квести, пе-

Таємниця сьомого вагону

Вже майже півроку Чорнобильська АЕС живе в умовах адаптативного карантину, спричиненого COVID-19. Ми звикли — ну, майже звикли! — до постійного носіння масок, обробки рук санітаїзерами та дотримання соціальної дистанції. Єдине, до чого нам і досі важко звикнути, — це до майже щоденних оголошень з проханням, щоб персонал не займав місця в сьомому вагоні того чи іншого станційного електропотягу.

— Знову «ковідних» везуть, — занепокоєно зітхають працівники станції. — Постійно везуть, але в статистику вони чомусь не попадають...

... Дійсно, а що насправді відбувається? Станом на кінець жовтня зафіксовано 54 випадки захворювання на коронавірусну інфекцію COVID-19 серед праців-

ників ЧАЕС. З них 24 працівника вже виписано з одужанням, 30 знаходилися на амбулаторному лікуванні, а ще 32 працівники, які були контактні з захворілими, котрим діагностовано коронавірус через позитивний результат тесту методом ПЛР, перебували самоізоляції.

Отже, статистика дійсно дає значно спокійнішу картину, ніж спостереження за процесом на підґрунті радійних оголошень на станції.

За роз'ясненнями ми звернулися у відділ відомчого нагляду ЧАЕС.

— Відкрию вам страшну таємницю, — повідомила провідний фахівець ВВН Вікторія Безнощенко, — що ніякого «ковідного вагону» і «ковідних таємниць» не існує. В вагоні №7 ми перево-

зимо людей, у яких на роботі підвищилася температура, рідше — тих, хто є контактним з особами, що мають підтверджений діагноз на ковід. Нерідко ми також надаємо можливість проїзду в 7-му вагоні працівникам підприємств зони відчуження, у яких є ознаки респіраторного захворювання або підтверджено контакти з захворілими.

— От, припустимо, у працівника піднялася температура або він просто відчув, що йому зле...

— Він звернувся до пункту охорони здоров'я (ПОЗ). За наявності ознак респіраторного захворювання до першої електрички його ізолюють в приміщенні ПОЗ або, якщо є можливість, а приміщенні підрозділу, де він працює. За півгодини він виходить пішки, щоб не спілкуватися з іншими працівниками, на санпропускник «Семіходи». Там вже перебувають попереджені нами працівники ВРФЗ. Людину доправляють до Славутича, вона йде додому і має звернутися до свого сімейного лікаря, а вже той визначає необхідність подальших дій.

— Тобто народна думка, що вивезеного в сьомому вагоні одразу доправлять до лікарні, протестують на коронавірус і, ймовірно, ушпиталять, — хибна?

— Абсолютно. Власне, ми робимо всі дії, пов'язані з ізоляцією людей з респіраторними ознаками, щоб максимально забезпечити персонал ЧАЕС від захворювання.

... Ну, от і все. Дідько, а така ж класна таємнича історія могла б вийти...

Ukraine **NOW** ua

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій

Відповідальний за випуск: Валентина Одиниця.
Над номером працювали: Майя Руденко, Дмитро Корчак

+380 4593 431 02 / m.rudenko@chnpp.gov.ua